

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Качествен въпросник за удовлетвореност на младежите от участието им в проектните дейности

– обобщаващ доклад

Докладът обобщава резултатите от провеждането на изследване за удовлетвореността на включените в проекта младежи от участието им в проект „Да изпълним (не)възможните мечти“. Изследването се провежда в трите локации на проекта – София и София-област, Пловдив и Пловдив-област и Стара Загора. Проведено е в края на интервенцията по проекта – м. януари 2020г. Целевата група на изследването са включените в проекта младежи на възраст 14-18 години, настанени в ЦНСТ, на които им предстои да напуснат услугите за деца и младежи без родителски грижи¹.

Изследването е проведено чрез индивидуални полуструктурирани интервюта и фокус групи с участниците по следния, разработен за целите на проекта, качествен въпросник:

Качествен въпросник за оценка на за удовлетвореността на младежите от участието им в проектните дейности

Раздел: Моделът Лънди

Въпросите в този раздел изследват до каква степен е приложен на практика моделът за детско участие на проф. Лаура Лънди и каква е степента на удовлетвореност на младежите от приложението на този модел.

1. Имаш ли личен наставник (ЛН)? Как така този човек ти стана личен наставник? Разкажи накратко, как протичаха вашите срещи – колко често се случваха, кой най-често ги инициираше, какво обсъждахте? Как се чувстваше по време на тези разговори? Беше ли ти приятно, полезно да говориш с личния си наставник за твоите мечти и планове за бъдещето? Имаше ли нещо, което пречеше да се срещате редовно – ако да, кое беше то и опитахте ли се да го отстраните?

2. Къде се случваха тези разговори? Беше ли сигурен, че твоите истински мечти и планове са чути и подкрепени от личния ти наставник?

¹ Изследването не обхваща групата на непридружените младежи, тъй като работата с тях е в институционализирания и „затворен“/ограничен за достъп контекст на РПЦ към ДАБ, също така е краткотрайна и те не остават на територията на Р България.

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

3. Случиха ли се неща, които ти можеш да определиш като изпълнение на цел, свързана с мечтата ти? (напр. да започнеш работа, да влезеш в желано училище и т.н.)

Раздел: Участие в дейностите по проекта и оценка на проекта

Въпросите в този раздел изследват участието на младежите в проекта и тяхната удовлетвореност от включването им в проекта.

1. Знаеш ли какво е личен проект за живота? Ти имаш ли такъв? Какви са твоите мечти и цели? Какви качества са ти необходими, за да постигнеш тези цели?
2. В какви дейности по проекта се включи? Кои от тях бяха полезни за теб и как?
3. Откри ли нещо ново за себе си след като се включи в проекта – силни страни, слаби страни, нови цели?
4. Кое ти беше най-трудно и кое - най-лесно?
5. Получи ли информация/насоки от ЛН (други хора, кои са те) за възможности за твоето образование, заетост, намиране на жилище и др.?
6. Какво ще ти е полезно в бъдеще от работата с ЛН по твоя план за бъдещето?
7. Ако ти беше написал този проект, какво щеше да е различно, за да е полезно на теб и твоите приятели от дома?

Анализ на данните и обобщение

Локация гр. София и София - област:

В изследването са участвали младежи от всички включени в проекта услуги (с изключение на услугата в гр. Драгоман) както следва:

- ЦНСТДБУ „Иван Вазов“ – 2 индивидуални интервюта и 1 фокус група с трима участника (2 момичета и 3 момчета);
- ЦНСТ „Софроний Врачански“ - 3 индивидуални интервюта (1 момиче и 2 момчета);

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

- ЦНСТ „Паисий Хилендарски“ - 1 индивидуално интервю и 1 групово интервю с двама участника (2 момичета и 1 момче);
- ДДЛРГ „Олга Стоянова“, гр. Дупница – 1 индивидуално интервю (1 момче).

Моделът Лънди

Имаш ли личен наставник? Как така този човек ти стана личен наставник? Разкажи накратко, как протичаха вашите срещи – колко често се случваха, кой най-често ги инициираше, какво обсъждахте? Как се чувстваше по време на тези разговори? Беше ли ти приятно, полезно да говориш с личния си наставник за твоите мечти и планове за бъдещето? Имаше ли нещо, което пречеше да се срещате редовно – ако да, кое беше то и опитахте ли се да го отстраните?

Всички интервюирани младежи потвърждават, че са имали лични наставници в рамките на проекта, с които са работили по темата за тяхната мечта и планове за бъдещето. Изборът е бил взаимен, тъй като децата и служителите имат дългогодишни отношения и част от тези служители са т.нар. ментори на младежите – в рамките на ЦНСТ те са основният човек, към когото младежът би трябвало да се обръща за съвет, при трудност, за разговор и т.н. Менторът би трябвало да следи за развитието на съответния младеж и да проследява изпълнението на т.нар. План за грижа.

„Тя ме избра, както човек избира животно – инстинктивно. И аз исках тя да ме избере. Не исках някоя от другите да ме избере“ - момиче, 16г.

„Аз исках тя да ми е ЛН, дори говорих с теб и директора да ме прехвърлят при нея. Избрах нея, защото когато имам по-сериозен проблем имам доверие да кажа само на нея. Познавам я отдавна, съветите ѝ са ми полезни. Тя никога няма да ме излъже.“ - момче, 16.

Най-важните критерии за избор на ЛН от страна на младежите са:

- Доверителността и конфиденциалността на връзката – почти всички младежи споделят, че за тях е много важно споделеното между тях и ЛН да остане конфиденциално:

„И знам, че като ѝ споделя нещо, няма да го изключари веднага на другите.“ – момиче, 16г.;

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

„Познавам я отдавна, съветите ѝ са ми полезни. Най-важното - не казва на другите, какво сме си говорили.“ – момче, 16г.

- Доверие, изградено с години и усещане за специалност на отношенията, на емоционална обвързаност – усещане, че на ЛН „му пука“ за съответния младеж:

„ЛН ме познава от малък, тя ме изпращаше при приемните родители и след това ме посрещаше от тях.“ – момче, 18г.

„Мога винаги да се обърна към нея – лично или по телефона. За нея това не е само работа.“ – момиче, 16г.

„Знам, че на ЛН ѝ пука мен – когато бях със счупен крак, тя беше по цяла нощ, непрекъснато до мен. Имам ѝ пълно доверие.“ – момиче, 19г.

„ЛН никога няма да ме излъже – ще ми каже и лошото, ще ми даде подходящ съвет, който да ме защити“ – младеж, 18г.

- Статусът и професионалната роля на съответния служител в ЦНСТ – за повечето младежи изграждането на доверителни отношения със служител, който е по-високо в йерархията, е от особено значение. Това често се наблюдава в услугите – съществува нагласата, че по-високият статус на ЛН автоматично дава по-висок статус (съответно защитеност) и на младежа. Професионалната позиция и подготовка също оказват влияние за избора и задоволството от ЛН:

„Не исках някоя от другите да ме избере, защото ЛН е социален работник, а сега и май е директор. Не е някоя готвачка само.“ – момиче, 16г.

„Г-жа Н. има много опит и другите госпожи се съобразяват с нея“, момче, 16г.

- Достъпност на ЛН – за младежите е важно да могат да се свържат с ЛН, когато имат нужда от това:

„Мога винаги да се обърна към нея – лично или по телефона.“ – момиче, 16г.

„Винаги, когато я търся, тя е насреща – няма значение, дали е на работа или не. И ми отделя необходимото време, защото знае, че за мен е важно“ – момче, 17г., момче 18г.

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Всички интервюирани младежи потвърждават, че са имали чести срещи с ЛН като не е имало график на срещите, а по-скоро са били срещи по определена тема. За ЛН е трудно да съчетават едновременно задълженията си като директор, социален работник, детегледач или възпитател с регулярни срещи по график като ЛН, защото: 1/ те работят на смени, които се променят всеки месец; 2/ в дневната смяна са обикновено 2-4 души (в нощната - 1), които отговарят за дейностите и децата в ЦНСТ; 3/ нямат отделен кабинет, в който тези срещи да се случват. Така разговорите често са в хода на обща работа (напр. готвене, чистене, учене, придружаване и пр.). Въпреки това тези обективни обстоятелства не пречат на повечето ЛН да провеждат важни за младежите разговори:

„Мога винаги да се обърна към нея – лично или по телефона. Да, с нея винаги ми е полезно да си говоря. Тя ми помага да се справя със себе си. Аз като трябва да започна нещо ново и сама се спирам. Страх ме е ... да не се проваля и други неща. И тя ме кара да почна, да преодоля себе си. И после виждам, че нещата стават. Точно както с френския.“ – момиче, 16г.

„Най-важното не казва на другите, какво сме си говорили. С нея се срещаме, когато искам – винаги има време за мен. По проекта най-вече говорихме за ново училище за мен. Тя ме посъветва да отида в това ново училище – в техникум за готвачи. Тя каза, че така ще мога да си намеря работа по-скоро отколкото като акробат. И сега съм доволен, защото май имам приятели там.“ – момче 16г.

„Говорим си често – сутрин като готвим. Сега не се засичаме толкова често като работя.“ – момиче, 19г.

„Винаги мога да вляза при нея и да си поговорим, въпреки че като директор има много работа“ – момче, 18г., момиче 14г.

„До преди 2 седмици се виждахме всеки ден. Но последните 2 седмици се наложи да ходя на английски в дома на учителката и не успявам да се виждам с ЛН. Инициатор за разговорите - в повечето случаи е ЛН, но понякога срещата се инициира и от моя страна. Дори и сега мога да ѝ се обадя, ако поискам да се видим.“ – момче, 17г.

„Всеки или почти всеки ден. Инициатор на разговорите - понякога тя, понякога аз. Зависи от това, какво се обсъжда. Обсъждахме всичко - от това какво уча и какво още искам да науча, до плановете ми за моето бъдеще.“ – момче, 16г.

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Къде се случваха тези разговори? Беше ли сигурен, че твоите истински мечти и планове са чути и подкрепени от личния ти наставник?

Почти всички младежи твърдят, че ЛН ги разбират и подкрепят.

„Да, знам, че наистина ме чува. Важна ми е, като направя нещо, тя ми помага, напътства ме какво да правя, за да не съжалявам след време. Като съм много ядосан успявам да я чуя и да се спра. Но аз не съм много често много ядосан.“ – момче, 16г.

Няколко младежи бяха по-резервирани по отношение на възможността на ЛН да „чуят“ техните мечти:

„Понякога ѝ казвам неща, които знам, че трябва да кажа, защото ако кажа, че искам да стана барман, тя ще каже, че това е опасно и не е за мен.“ – момче, 15г.

„Не всичко казвам на ЛН – не всичко ще ѝ хареса и разбере. Например момчешките ни работи.“ – момче, 16г.

Несподелянето е опит както да се избегне сериозен разговор или наказание поради рисково поведение, така и опит да се опише една лична територия на вече подрастващия младеж. ЦНСТ-то не предлага много възможности за лично пространство – физическо, емоционално. Макар и живеещи в собствени стаи по един или двама, младежите изглежда са задължени да държат вратите на стаите си отворени, когато са извън някои ЦНСТ, служителите влизат често без предупреждение и под претекст, че трябва да се чисти, не запазват физическо лично пространство на младежите. Освен в стаята в определени часове или в банята, младежите нямат място за възможно уединение, а подрастващият тийнейджър има потребност да има свое пространство – и физическо, и емоционално.

Случиха ли се неща, които ти можеш да определиш като изпълнение на цел, свързана с мечтата ти? (напр. да започнеш работа, да влезеш в желано училище и т.н.) Откри ли нещо ново за себе си след като се включи в проекта – силни страни, слаби страни, нови цели?

Почти всички интервюирани младежи споделят, че по един или друг начин с тях са се случили промени през тази година, като една голяма част от тях са в резултат на проекта:

„Случиха се много неща това лято – оставих едни приятели, намерих нови, почнах курс по актьорско майсторство. Аз това искам – да играя в театър. Дядо ми започна да ми помага да си намеря подходящо висше училище (в чужбина).“ – момиче, 16г.

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

„Полезно ми беше да си говоря с нея (ЛН) за бъдещето. Ще остане това, че се съгласих да отида в това училище.“ – момче, 16г.

„Да, започнах работа през лятото в озеленителна фирма, това което уча и искам. ЛН си говореше с мен, казваше ми, че няма страшно; че ще ставам все по-добра.“ – момиче, 19г.

„Да, благодарение на ЛН влязох в училище за готвач (ГОХ)“ – момиче, 14г.

„Започнах работа в МакДоналдс. Май ми е по-ясно какъв искам да стана, отказах се от някои предишни желаниа, защото от срещите с различни хора видях, че е много по-трудно и различно отколкото съм си го представял.“ – момче, 18г.

„Започнах работа, знам, къде ще живея като изляза сета от ЦНСТ, снимаха ме във филм, преборих се да имам нормална диплома за средно образование, видях, че ако не се отказвам мога да постигам целите си.“ – момче, 18г.

„Благодарение на ЛН записах актьорското майсторство и открих, че имам талант.“ – момче, 17г.

За някои от младежите проектът не е донесъл съществена промяна:

„Аз винаги съм знаела, какво искам да правя. В проекта по-скоро ми беше полезно да говоря с хора, които не са от ЦНСТ.“ – момиче, 14г.

„Аз отдавна си имам работа. Знам какво искам и как да го постигна.“ – момче, 16г.

„Не, не ми намерихте работа“ – момиче, 17г., момче, 16г.

Участие в дейностите по проекта и оценка на проекта

Знаеш ли какво е личен проект за живота? Ти имаш ли такъв? Какви са твоите мечти и цели? Какви качества са ти необходими, за да постигнеш тези цели?

Всички интервюирани младежи потвърждават, че имат т.нар. лични проекта за живота (ЛПЖ). Потвърждават, че активно са участвали в създаването им и те отразяват както техните цели, така и стъпки, които младежите са реализирали.

„Да, имам цел. Това лято ми помогна да се уверя в това. Трябва да съм много постоянна.“ – момиче, 16г.

The project "FID: To fulfil the impossible dreams" is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.
Phone: +359 2 403 20 30
E-mail: info@knowhowcentre.org
Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

„Да, искам да стана цветарка. Да се старая повече.“ – момиче, 19г.

„Да, личен проект е моята цел да стана добър готвач, да работя в ресторант и сега уча, за да го осъществя. Качества: желание и вяра, че ще успея. Трудности: да си представя как точно ще се случи всичко, което бих искала да постигна. Затова би било хубаво да има с кого да обсъждам трудностите, когато те се появят докато вървя напред“ – момиче, 14г.

„Да, и вече работя по него. Това лято ще отида в Дания за 3 месеца, за да видя дали ще мога да намеря някаква работа там като завърша. А след завършването, искам да отида там за 3-4 години, да спестя пари и да се върна в България, където ще започна мой бизнес и ще построя мой собствен дом. Качества: сила, голямо желание, вяра, постоянство, да не се отказвам, въпреки трудностите.“ – момче, 16г.

„Да, имам личен проект. Искам да започна работа в пицария (вече имам кетап за пицар), а с тази работа да мога да си платя актьорското образование в НАТФИЗ. *(Беше трудно на И. да назове други качества освен талант, дори и когато му задавах насочващи въпроси)*. Страх ме е, че в курса по актьорско майсторство може да не ме допуснат до майсторското ниво (засега посещавам базисно ниво) – *(чувства се неуверен)*“ – момче, 17г.

„Да, имам план – с ЛН и със студентите правихме. Аз знам, че мога и искам да стана сладкарка.“ – момиче, 17г.

„Имам план, имам много планове – искам да стана барман, да карам пистов мотор, да имам работа и да живея самостоятелно. Не знам още какво искам да работя. Трябва да уча, но ми е трудно ...“ – момче, 15г.

В какви дейности по проекта се включи? Кои от тях бяха полезни за теб и как?

Всички интервюирани младежи са се включили във всички дейности по проекта, с различна честота и интерес. Преди всичко момчетата над 16г. споделят, че участието в обучителните срещи с подкрепящата мрежа са им били безинтересни, защото са очаквали, че някой просто ще им намери работа (не са очаквали, че ще трябва да се научат да пишат автобиография, мотивационно писмо и пр.):

„Всичко ми беше интересно.“ – момиче, 19г.

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

„ЛН ме включваше във всичко. Много ми хареса да се снимам във филма, да участвам в срещи с други деца като мен.“ – момиче, 16г.

„Не ходих на срещите в другия дом с госпожите от БТ, не ми беше интересно и полезно“ – момче, 16г.

„Не ми беше интересно и полезно, но ходих да слушам“ – момче, 16г.

Кое ти беше най-трудно и кое - най-лесно?

Този въпрос затрудни една голяма част от младежите. Повечето отговорили се обединиха около това, че им е било най-трудно и са имали нужда от най-много подкрепа да преодолеят собствените си страхове и срам:

„Най- трудно - да преодоля себе си, това, че не си вярвам, че мога.“ – момиче, 16г., момче, 18г.

„Най- трудно да разбера, че правя много грешки – ами с хората, с приятелите ... Аз съм циганин и мисля, че само от циганите мога да получа помощ – да ми намерят работа, да ме приемат като приятел ...“ - момче, 16г.

„Като започнах ме беше много срам – бях най-бавната, правех много грешки. Но колегите и ЛН ми помогнаха, като семейство ми бяха и разбраха, че мога да съм сръчна, бързо да си оправям грешките.“ – момиче, 19г.

Голяма част от младежите в ЦНСТ се срамуват от факта, че или са без родители, или са от ромски етнически произход, или са с интелектуални затруднения. Те са срещали множество форми на стигматизация, отхвърляне, агресия и последиците от този опит често са само-стигматизация (някои младежи мислят, че заслужат и ще имат по-слаби резултати от другите деца на тяхната възраст, само защото са „роми“ или „деца от дом“), срам от себе си, неувереност, апатия ... През всички тези негативни преживявания и нагласи ЛН трябва да преминават в разговорите с младежите, за да могат подрастващите да започнат да мечтаят и да реализират в действителността своите мечти.

Получи ли информация/насоки от ЛН (други хора, кои са те) за възможности за твоето образование, заетост, намиране на жилище и др.?

Всички интервюирани потвърждават, че са получили много информация от всички включени в проекта специалисти и от партньорски НПО, които работят от години с ЦНСТ-тата.

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Какво ще ти е полезно в бъдеще от работата с ЛН по твоя план за бъдещето?

Всички интервюирани младежи се обединяват около това, че най-полезно ще им бъде определянето на цели, към които да се стремят, както и работата с подкрепящата мрежа:

„Новите познанства със стажантките, с Люси и Вили (*консултантите от БТ*).“ – момичета – 14 и 17г., момче 16г.

„Това, че си намерих работа. Това, че виждам, че повече хора ги е грижа за мен.“ – момче, 18г.

Ако ти беше написал този проект, какво щеше да е различно, за да е полезно на теб и твоите приятели от дома?

Много от младежите споделиха, че не биха променили нищо. Една част от тях препоръчаха да има повече срещи с близки по възраст до тях хора – стажанти, ученици, младежи вече излезли от услугите и пр. С по-младите хора (вкл. и с добре обучени студенти по психология, социална работа) младежите започват да споделят теми, които им е трудно да говорят със служителите в ЦНСТ – интимни отношения, насилие, различни лични проблеми, въпроси за света на възрастните.

Всички интервюирани смятат, че времетраенето на проекта е много малко - би било още по-хубаво и полезно за тях, ако можеха да споделят и обсъждат реализацията на своите планове стъпка по стъпка, т.е. когато нещата започват да се случват, проектът спира и не е ясно, как ще продължи.

„Важно ми е с кого ще обсъждам следващите си крачки след като започне практика ми в ресторант, после когато завърша и започна да работи официално“ – момиче, 14г.

Чрез проекта младежите са се докоснали до положителното преживяване да имат някого, с когото да могат да говорят свободно за своите планове, от когото да получават съвет, насоки, но се страхуват и изпитват неувереност да продължат напред сами, без подкрепа, което е нормално, особено на тази крехка възраст.

„Ами това да знаят, какво ги чака след дома. И най-вече – да знаем къде продължаваме, къде ще живеем след това. Мен най-много ме е страх да не остана на улицата. – момиче, 16г.

„Да има повече истински неща за мен и децата – на нас ни трябва работа, за да можем да не влезем в затвора като излезем от тук.“ – момче, 16г.

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

„Повече млади хора да идват и да си говорят с нас за света извън ЦНСТ – като студентките например“ – момиче, 14г.

„Проектът е най-хубавото нещо, което се е случвало на мен и останалите в този дом“ – момче, 17г.

„Ако бях на мястото на ментора, бих започнал от там да разбера по-добре какви са индивидуалните интереси и таланти на децата/младежите, за да се доближа още повече до тях“. – момче, 16г.

„Би било още по-хубаво, ако ЛН можеха да помагат стъпка по стъпка, докато осъществяваме нашите планове. Тоест както в началото, докато правим нашите планове, но и после - когато започнем да работим над тях.“ – момиче, 14г.

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Оценка представянето на подкрепящата мрежа в гр. Пловдив

Изследването се базира на проведени 16 индивидуални интервюта и 3 фокус групи (с общо 13 участника) както следва:

Град: Пловдив; Пазарджик

Брой: 29

- Проведените индивидуални интервюта са с младежи от: ЦНСТ Пазарджик, ЦНСТ Звъничево, КСУ "Олга Скобелева", ЦНСТ Лъджене, КСУ "Кн. Мария Луиза" – 29 участника (10 момичета и 6 момчета);
- Проведените 3 фокус групи са с младежи от ЦНСТ „Майка Тереза“ – 13 участника (5 момичета и 8 момчета)

Моделът „Лънди“

Имаш ли личен наставник? Как така този човек ти стана личен наставник? Разкажи накратко, как протичаха вашите срещи – колко често се случваха, кой най-често ги инициираше, какво обсъждахте? Имаше ли нещо, което пречеше да се срещате редовно – ако да, кое беше то и опитахте ли се да го отстраните? Как се чувстваше по време на тези разговори? Беше ли ти приятно, полезно да говориш с личния си наставник за твоите мечти и планове за бъдещето?

На тези въпроси 100% от участниците са отговорили положително - всички имат личен наставник, всички са се срещали със своя ЛН и са разговаряли по важни за тях теми, искали са и са получавали адекватни съвети. Всички изразяват задоволство от срещата с личните си наставници. Като основна причина за избор на ЛН младежите споделят дългогодишни отношения на доверие и емпатия.

„Аз избрах своя личен наставник!“

„Направих избор по симпатия и необходимост.“

„Срещите ми бяха полезни и засилиха връзката с личния ми наставник.“

„Имам много лични наставници – хората, които полагат грижи за мен!“

Къде се случваха тези разговори? Беше ли сигурен, че твоите истински мечти и планове са чути и подкрепени от личния ти наставник?

При тази група въпроси всички интервюирани отговарят, че разговорите се случват основно на местата, където живеят участниците – там, където се чувстват сигурни, спокойни и защитени. Младежите споделят, че се е работило в насоките, които те са определили; споделят, че са чути желанията и мечтите им, били са подкрепени от личните наставници и са получили съдействие от

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

хората, участващи в проекта; обяснени са им стъпките, с които да осъществят мечтите си. Тук като водещо може да определим изказването на един от участниците: „Щастлива съм!”

Случиха ли се неща, които ти можеш да определиш като изпълнение на цел, свързана с мечтата ти? (напр. да започнеш работа, да влезеш в желано училище и т.н.)

При отговора на този въпрос се формират три основни групи от участници, обособени на база – реализация. Това деление се обусловено както възрастово, така и на основа на: 1/ готовност за промяна и поемане на отговорност; 2/ наличие на необходими знания и умения; 3/ интереси и мотивация.

- 1-ва подгрупа:

Това са шестима участници, които не са успели, да се справят с поставените цели. Един от тях споделя, че все още не е открил „своето нещо”, но е доволен от информацията, която е получил от насоките, които са му дали личните наставници. Останалите споделят, че не са намерили сили в себе си, за да осъществят желаното – напр. „Не успях, но вината е изцяло моя. Надявам се, че ще се справя!”.

- 2-ра подгрупа:

Във втората подгрупа дванадесет от участниците все още се ориентират професионално и следват целите си, но споделят, че са подкрепени от хората, работещи с тях по проекта и считат, че информацията, която са получили е изключително полезна за бъдещото им развитие.

„Предстои ми да бъда абитуриентка.”

- 3-та подгрупа:

В третата подгрупа са единадесетте участника осъществили целите си – едни са завършили средното си образование, други вече са започнали работа, като това е целта, която са посочили като най-важна. Един от участниците успява да съчетава работата (почасова) с висшето образование, което е започнал от тази година. Това е мфогрупатаq изразяваща най-голямо удовлетворение от работата със специалистите на проекта.

Анализ на данните от първата част на въпросника:

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Около 75% от участниците изразяват задоволство от работата с личните наставници и хората, ангажирани в работата по проекта – Община, Бюро по труда, Дирекция „СП”, работодатели и други партньори, включили се в подкрепа на децата и младежите, участващи в проекта. Има участници, които приемат, че непостигнатата цел не е неуспех, а нова възможност, която е може да се постигне, ако положат усилие и намерят воля в себе си, за да я постигнат. Те осъзнават, че получават подкрепата на много хора и само от тях зависи, дали ще я приемат.

Другата, по-голяма част от младежите изразяват задоволство от „събъдването” на желанията си. Половината от тях следват пътя на мечтите си - стъпка по стъпка, като използват получената информация под форма на обучения, срещи с работодатели, разговори с лични наставници и други хора, за да достигнат набелязаната цел. Останалите вече са успели да реализират на практика целите и мечтите, които са заявили при започването на проекта и са поели по пътя на самостоятелния живот. Или както един от участниците казва:

„Мечтите записани в личния проект на живота, вече са реалност!”

Участие в дейностите по проекта и оценка на проекта

Знаеш ли какво е личен проект за живота? Ти имаш ли такъв? Какви са твоите мечти и цели? Какви качества са ти необходими, за да постигнеш тези цели? Кое ти беше най-трудно и кое - най-лесно?

На тези въпроси 100% от участниците са отговорили положително – всички знаят, какво е личен проект за живота, имат изработен такъв - с формулирани мечти и цели, споделят за своите трудности и успехи.

В какви дейности по проекта се включи? Кои от тях бяха полезни за теб и как? Откри ли нещо ново за себе си след като се включи в проекта – силни страни, слаби страни, нови цели? Получи ли информация/насоки от ЛН (други хора, кои са те) за възможности за твоето образование, заетост, намиране на жилище и др.? Какво ще ти е полезно в бъдеще от работата с ЛН по твоя план за бъдещето?

При отговора на тези въпроси се обособяват две подгрупи.

- 1-ва подгрупа:

Това са около 65% от участниците, които споделят, че са се възползвали максимално от информацията по време на работа по проекта. Тук се включват деца и младежи, които са

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

участвали активно в срещи и разговори с лични наставници, специалисти от Бюро по труда, Община, Дирекция „Социално подпомагане”, работодатели и други свързани с живота им. Участвали са в организирани от специалистите обучения, интерактивни игри и разговори по теми, свързани с начините за осъществяване на мечтите и целите си. Всички тези дейности са им предоставили възможност да придобият знания и умения, необходими за търсене, намиране и кандидатстване за работа, както и начини и стъпки за постигане на цели и мечти, но към момента – само на теория.

Както се изразява един от участниците: „Все още се уча на търпение и постоянство.”

- 2-ра подгрупа:

В тази подгрупа са останалите около 35% от участниците. Това са младежите, които са участвали в обученията и срещите, изброени по-горе и на практика са успели да осъществят мечтите и целите, които са си поставили. Това са хората реално преживели вълнението от възможността, да видят резултата от собствените си усилия, да осъществят желанието, за което са мечтали – работа, образование, семейство. Участниците, които са пример за останалите, че с желание, труд и постоянство е възможно, да осъществиш както своите мечти, така и тези на близките ти хора.

„Щастлива съм!”

Ако ти беше написал този проект, какво щеше да е различно, за да е полезно на теб и твоите приятели от дома?

На този въпрос отново има 100% еднозначни отговори. Участниците споделят, че не биха променили нищо от това, което им е предложено при работата по проекта с изключение на един младеж, който предлага: „Да се предвидят дейности, в които всеки участник да е самостоятелен в посещенията и срещите с хора и институции, като личният наставник се намесва само, когато участникът пожелае това.”

Анализ на данните от втората част на въпросника:

При отговора на трети въпрос (препоръки за подобряване на проекта) участниците реагират с оживление, децата започват да се шегуват, като дават идеи, свързани със забавления и посещаване на любими места като басейн, кино, МОЛ и др. Няма конкретни предложения за включване на различни дейности от предложените им по проекта.

Нагласата за приемане на формулировката на трети въпрос – младежите не дават идеи за промяна - би могла, да се обясни с неувереността в собствените възможности на участниците, формирана през

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

годините и трудностите, през които са преминали – отделени от семействата, преживели различни кризи, срещащи трудности при създаване на приятелски и доверителни отношения. Тези фактори се отразяват на възможностите им да поемат отговорности, да планират, да си позволят да „надникнат” в близкото или по-далечно бъдеще. А, може просто, да са удовлетворени от предоставеното им по проекта.

Като цяло въпросите от този раздел действат стимулиращо на децата и младежите, вероятно защото са свързани със спомените им по пътя от формулиране на мечтата, до нейното случване. Те са ентузиазирани и емоционални при обсъждането им, особено тези, които вече се радват на постигнатото и мечтаят за следващото. Вероятно, защото вече осъзнават, че всяка постигната цел води след себе си нова, за която си струва да се трудиш.

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Оценка представянето на подкрепящата мрежа в гр. Стара Загора

В изследването са участвали 48 младежи (22 момичета и 26 момчета) от всички 10 включени в проекта услуги. С младежите са направени индивидуални интервюта.

Раздел: Моделът Лънди

Имаш ли личен наставник (ЛН)? Как така този човек ти стана личен наставник? Разкажи накратко, как протичаха вашите срещи – колко често се случваха, кой най-често ги инициираше, какво обсъждахте? Как се чувстваше по време на тези разговори? Беше ли ти приятно, полезно да говориш с личния си наставник за твоите мечти и планове за бъдещето? Имаше ли нещо, което пречеше да се срещате редовно – ако да, кое беше то и опитахте ли се да го отстраните?

В някои услуги изборът на ЛН е направен от директора на услугата, тъй като повечето младежи избират един и същи служител за ЛН, което прави работата с младежите по-трудна. В други услуги младежите са избрали сами ЛН – „по взаимна симпатия“. Всички младежи споделят, че са се чувствали добре по време на срещите и че са обсъждали важни за бъдещето им теми. Над 90% от младежите казват, че нищо не е пречило да се провеждат срещите. За някои младежи заетостта на личния наставник – работата на смени и другите задължения в услугата – понякога са възпрепятствали срещите. За няколко младежа причина са били самите те – отлагали са срещи, не са идвали на уговорени срещи с наставника. Търпеливо и с постоянство в тези случаи ЛН са договаряли нови срещи.

Момиче, 15г., момиче, 16г., момче 16г.: „ЛН ни помага, съветва ни „много добре“. Директорката на ДДЛРГ е направила изборът, кой младеж с кой ЛН да работи. Всички искахме да сме при г-н С. Г-н С. е харесван, защото говори спокойно, обяснява и ни съветва да не правят грешки. С него си говорят по един час, когато е на смяна. Ние се вслушваме в неговите думи и ставаме по-добри. Говорим си за мечтите – преди бягахме от часове, биехме се. Сега вече не. Момчетата не са доволни, че са при г-жа Т.“

Момче, 18: „Избрах ЛН по взаимна симпатия. Приятно ми е да споделям и обсъждам мои идеи и планове.“

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Момиче, 16г.: „Да, с личния ми наставник обстоятелствено разсъждаваме по проблеми от личен и обществен характер. Беше ми приятно да обсъждаме мечти и планове за бъдещето.“

Момиче, 17г.: „Стана мой личен наставник, защото се разбираме добре.“

Къде се случваха тези разговори? Беше ли сигурен, че твоите истински мечти и планове са чути и подкрепени от личния ти наставник?

За всички младежи срещите са се случвали на територията на услугата. Децата са се чувствали добре, подкрепени и чути.

Случиха ли се неща, които ти можеш да определиш като изпълнение на цел, свързана с мечтата ти? (напр. да започнеш работа, да влезеш в желано училище и т.н.)

За повечето младежи основна цел, която е била постигната, е влизането в желано училище. За други – започване на работа или професионален курс (напр. танци, фризьорство). За трети изпълнението на дадена цел е още в далечното бъдеще. Една малка част от младежите не могат да определят.

Момче, 18г.: „Целта ми беше изпълнена – влязох в училище, в което ми е приятно да уча и посещавам.“

Момиче, 17г.: „За момента не, мечтите ми са за по-далечното бъдеще.“

Момиче, 17г.: „Да, явяване на интервю за работа.“

Момче, 19г.: „Започнах работа и май ще завърша средно образование.“

Раздел: Участие в дейностите по проекта и оценка на проекта

Знаеш ли какво е личен проект за живота? Ти имаш ли такъв? Какви са твоите мечти и цели? Какви качества са ти необходими, за да постигнеш тези цели?

Всички 48 интервюирани младежи знаят, какво е личен проект за живота и имат изготвен такъв с помощта на личния им наставник. Този проект отразява мечтите и целите им, както и стъпки по постигането им. Почти всички младежи като качество за постигане на целите споменават трудолюбие и постоянство.

The project "FID: To fulfil the impossible dreams" is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Момиче, 17г.: „Знам какво е ЛПЖ – имам такъв. Мечтая да уча, да завърша средно образование и да започна работа. необходими качества са ми постоянство, трудолюбие, честност.“

Момиче, 17г.: „Целта ми е да завърша образованието си, да се реализирам и да имам добра работа, която да ми носи добри приходи.“

Момиче, 15г.: „Мечтите ми са да стана моден дизайнер и да се издържа сама. Преди това да уча висше.“

Момиче, 18г.: „Мечтата ми е да живея с приятеля си и да създам семейство. Искам да работя като фризьорка.“

Момче, 15г.: „Мечтата ми е да работя с татко на дървата и да стана шофьор на камион. Трябва да завърша средно образование и да изкарам книжка.“

Момче, 17г.: „Искам да завърша средно, да работя и да се издържа и да намеря майка си.“

В какви дейности по проекта се включи? Кои от тях бяха полезни за теб и как?

Всички младежи са се включили в консултациите с личния наставник, в работата с консултантите от подкрепящата мрежа. Голяма част от младежите са се включили в курсове за професионална квалификация (нар. фризьорство) или по интереси (напр. танци).

Момиче, 17г.: „Беше ценно да си подредя приоритетите.“

Момиче, 15г.: „Включих се почти във всичко. Най-полезни ми бяха срещите с хората от Бюрото по труда.“

Откри ли нещо ново за себе си след като се включи в проекта – силни страни, слаби страни, нови цели?

Повечето младежи са открили нови положителни неща за себе си – мотивация за постигане на цели; това, че са добри в дадени дейности; това, че могат да започнат работа като възрастни хора и да се задържат на работното място.

Момче, 18г.: „Открих нещо ново за себе си – че имам силна мотивация и не се отказвам.“

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Момиче, 17г: „Открих нещо ново за себе си – да съм значима, да не се отчайвам и да се трудя съзнателно.“

Момче, 19г: „Открих за себе си, че трябва да съм по-отговорен и да спазвам обещанията си.“

Кое ти беше най-трудно и кое - най-лесно?

Повечето младежи отговарят на този въпрос с това, кое им е било трудно или лесно по време на професионалните курсове или по интереси. По-малка част споделят трудности при преодоляване на свои проблемни поведения и нереалистичен аз-образ.

Момиче, 17г: „Трудно ми беше да се погледна от страни и да се оценя, а лесно беше да помисля върху мечтите си.“

Получи ли информация/насоки от ЛН (други хора, кои са те) за възможности за твоето образование, заетост, намиране на жилище и др.? Какво ще ти е полезно в бъдеще от работата с ЛН по твоя план за бъдещето?

Всички младежи споделят, че са получили много полезна информация за работа, образование и здраве както от личните наставници, така и от консултантите от подкрепящата мрежа. Ползите са различни, но водеща е информацията и опита по търсене и задържане на работа.

Момиче, 16г: „Да бъда информирана за свободни работни места по професията ми.“

Момиче, 14г: „Посетих много институции – библиотека, кариерен център, бюро по труда – срещнах много хора, които могат да ми помогнат да си изпълня целите.“

Ако ти беше написал този проект, какво щеше да е различно, за да е полезно на теб и твоите приятели от дома?

Половината от младежите не биха променили нищо в проекта. Другата половина биха искали да има повече време, отделено за игрови и реални ситуации, свързани с професионално ориентиране и намиране на работа.

Момче, 18г. „Да има образователни дейности.“

Момиче, 16г: „Забавни игри като например пъзел при отделните професии; образователни игри, свързани с общуването.“

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Момче, 17г.: „Да има практични игри.“

Момче, 15г., момче, 17г., момче, 19г.: „Ако бях правил проекта, щях да направя срещи с много работодатели.“

Обобщение

В процеса на груповата работа с младежите се обсъждаха въпроси, свързани с избора на личен наставник, как са протичали срещите им – колко често са се случвали и кой най-често ги иницирал, какво са обсъждали на тези срещи и как са се чувствали по време на разговорите. Децата споделяха, че избора на ЛН е било естествен процес, тъй като се познават с тях още от постъпването си в дома и че са изградени предварителни доверителни връзки между тях. Чувствали са се спокойно. Като пречка споменаваха това, че срещата с ЛН зависи от смените на съответните служители, които са по график. Разговорите са се провеждали както в дома, така и на разходка или на посещение в предварително определен обект. Чувствали са се разбирани и подкрепяни в повечето случаи. Споделяли са мечтите си, но понякога ЛН ги е карал да разбират колко нереални са някои мечти и им е помагал да пренасочват целите си в нещо, което е по-близко до реалността, съобразно техните възможности. В други случаи, реалните мечти са подкрепяни и младежите са поощрявани да полагат усилия да ги реализират. Както в случая с Р. от ДДЛРГ „Теофано Попова“, Стара Загора, който е реализирал вече мечтата си да продължи средното си образование в ТМП „Н.Й.Вапцаров“, а сега е в процес на изпълнение и на другата си мечта – да стане футболист, като усилено тренира футбол в Стадион „Берое“.

Младежите споделяха, че по време на участието си в проекта са научили, че са им необходими доста качества, за да постигнат целите и мечтите си. Според повечето от децата, най-трудно им е било да разпределят финансите си. Едва когато някои от тях са започнали работа, са осъзнали стойността на парите и трудността да следват финансовия проект съобразно доходите и разходите. Споделят, че вече имат разбирането, колко важно е образованието, от което зависи намирането на подходяща работа и получаването на доходи, които да задоволят потребностите им. Вече се чувстват по-уверени, че познават институциите, които биха им помогнали да си намерят работа, да подготвят необходимите документи и как да се държат с бъдещите си работодатели, с представителите на различните институции и на публични места. При по-голяма част от отговорите на децата се долавяха добре премерени социално-желателни отговори на зададените въпроси.

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

За съжаление, значителна част от младежите, участвали в проекта, остават с нагласата, че помощта от служителите в домовете, от различните институции и държавата като цяло, трябва да продължи и след напускането на услугата.

Изводи и препоръки

В оценката на удовлетворението на младежите от включването им в проектните дейности (качествен за удовлетвореност на младежите от участието им в проектните дейности) са интервюирани (чрез индивидуални интервюта и фокус групи) общо 89 младежи от услугите, включени в проекта. По региони са както следва:

- Регион София - 12 души
- Регион Пловдив – 29 души
- Регион Стара Загора – 48 души.

По отношение на този въпросник много голяма част от описаните резултати са сходни за трите региона, а именно:

Раздел: Моделът Лънди

Всички младежи споделят удовлетвореност от прилагането на модела Лънди – избирането на личен наставник, с когото да изграждат своя личен проекта за живот системно като водещ в този процес е самият младеж със своята мечта и визия за живота. Макар и трудно в логистично отношение (поради съчетаването на наставничеството с други задължения в услугата и работата на смени), срещите и разговорите са се случвали и младежите се чувстват разпрани, чути, приети и подкрепени. За повечето младежи са се случили реални стъпки, свързани с приоритизиране на цели и тяхното изпълнение. Приоритет за децата е завършване на средно/професионално образование, намиране на работа и жилище след като напуснат услугата. Включването на консултанти от подкрепяща мрежа от различни, свързани с тези приоритети, институции и служби допълнително дава сигурност на младежите, че техните мечти, цели и потребности са чути и има към кого да се обърнат при нужда.

Раздел: Участие в дейностите по проекта и оценка на проекта

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

НОУ-ХАУ ЦЕНТЪР
ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ГРИЖИ
ЗА ДЕЦА. НБУ

Address: 1142, Sofia; Han Krum 38A Str.

Phone: +359 2 403 20 30

E-mail: info@knowhowcentre.org

Web: www.knowhowcentre.nbu.bg

Всички младежите имат личен проекта за живота и са се включвали в почти всички дейности по проекта, допълнени и обогатени от други дейности в услугите. Като най-важни постижения се определят:

- Формулиране на мечта и цел
- Приоритизиране на цели
- Влизане в желано училище (средно, висше)
- Започване и задържане на работа. Срещи с работодатели и усвояване на полезни знания и умения за търсене на работа.

Необходимо продължаване на този вид специализирана работа в мрежа за подкрепа на младежите, на които предстои напускане на държавна грижа. Всички младежи подчертават тази нужда, виждайки успехите, които са постигнали за една година целенасочена работа по проекта.

Изготвили доклада:

Радостина Антонова – супервизор за град София и София-област

Недка Василева - Петрова – супервизор за град Пловдив и Пловдив-област

Катя Янулова – супервизор за град Стара Загора

The project " FID: To fulfil the impossible dreams " is funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship

Programme (2014-2020).

"The content of this product represents the views of the author only and is his/her sole responsibility.

The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

